

ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ СТРУКТУРИ КОРМОВОГО ЦЕНТРУ

Воронецька І. С., канд. екон. наук, доцент,
e-mail: pirogovo@i.ua

Юрчук Н. П., канд. екон. наук, доцент
e-mail: urnata2@ukr.net

Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН

Анотація. Досліджено теоретичні засади створення кормового центру. Здійснено оцінку стану виробництва продукції тваринництва. Запропоновано виробничу структуру кормового центру для агровиробників в межах об'єднаних територіальних громад.

Ключові слова: корми, кормовиробництво, кормовий центр, годівля, повноцінний змішаний раціон (TMR).

Пандемія коронавірусу та російська військова інтервенція в Україні зумовили виникнення низки диспропорцій і сформували велику сукупність дисбалансів структурного характеру у виробництві кормів та забезпеченні ними виробників тваринницької продукції. Загострення ситуації внаслідок зазначених чинників відбувається на тлі тривалої тенденції до погіршення кліматичних умов, що об'єктивно пов'язано із впливом на навколишнє середовище галузі тваринництва і, відповідно, кормовиробництва – екологічність і безпечність кормів закономірно позначаються на структурі тваринництва і, відповідно, на екологічності та безпечності як галузі, так і її продукції [1]. Тому, в сучасних умовах актуалізується дослідження шляхів розвитку кормовиробничої галузі, зокрема, одним із напрямів є створення кормових центрів для забезпечення годівлі сільськогосподарських тварин в агроформуваннях різних форм господарювання в межах об'єднаних територіальних громадах.

Значна частка тваринницької продукції виробляється дрібнотоварними виробниками: у 2021 р. у господарствах населення вироблено: молока – 6502,4 тис. т, що склало 68,2% від усього вітчизняного виробництва, м'яса яловичини та телятини – 232,6 тис. т або 74,9%, свинини 292,1 тис. т або 40,3%, яєць – 7253,7 млн. шт. або 50,2%, вовни – 1427 т або 89,9%. Фермерськими господарствами за 2021 р. вироблено: молока – 223,6 тис. т, що склало 2,8% від усього вітчизняного виробництва, м'яса яловичини та телятини – 7,2 тис. т або 2,3%, свинини 24 тис. т або 3,3%, яєць – 132,8 млн шт. або 1,0 %, вовни – 36 т або 2,8%. Продуктивність корів господарств населення зросла у 2021 р. порівняно з 2015 р. на 167 кг або на 3,8% склавши 4604 кг на рік. В той же час продуктивність корів, що утримуються на промисловій основі зросла на 1511 кг або 28,2% і становила 6863 кг на рік, що на 2259 кг або 32,9% більше, ніж у господарствах населення [2].

Враховуючи фактичний стан галузі тваринництва, необхідно особливу увагу звернути на забезпеченість високоякісними кормами дрібнотоварних

виробників, низький рівень продуктивності тварин пов'язаний з незадовільним кормозабезпеченням – незбалансованість раціонів за поживністю, відсутність використання зелених кормів та кормових добавок тощо.

Для ефективного управління кормами та годівлею сільськогосподарських тварин в дрібнотоварних господарствах пропонується організація кормових центрів в межах об'єднаних територіальних громад.

В результаті досліджень науковців Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН [3] встановлено, що кормовий центр дозволить задовольнити потреби у високопоживних кормах господарств об'єднаної територіальної громади, розробити і забезпечити повноцінний змішаний раціон (TMR), враховуючи потреби окремих видів і груп сільськогосподарських тварин, освітньо-консультаційну та консультативно-технічну допомогу агровиробникам.

На рисунку представлено виробничу структуру інноваційного кормового центру.

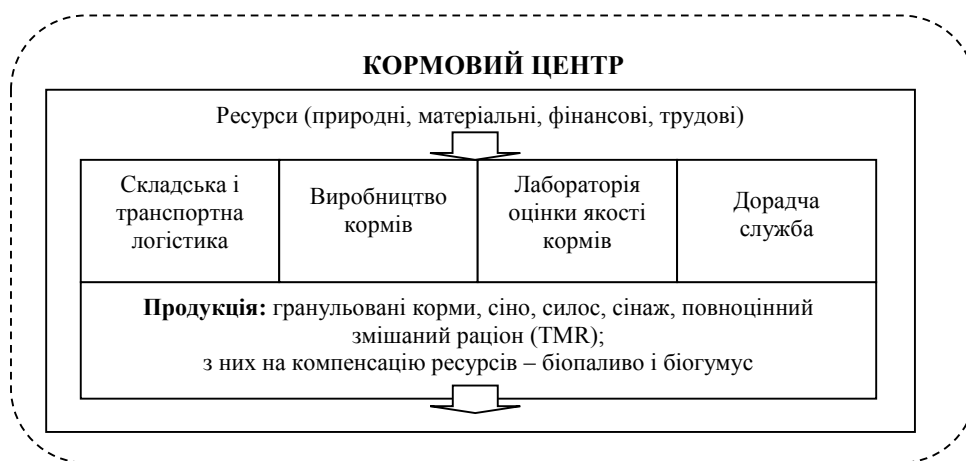

Рисунок. Виробнича структура кормового центру

Джерело: розроблено авторами.

Виробнича структура кормового центру включає підрозділ основного виробництва – виробництва кормів та інфраструктури – складську і транспортну логістику, лабораторію оцінки якості кормів, дорадчу службу. Основне виробництво кормового центру передбачає заготівлю сіна, сінажу і силосу, виробництво гранульованих кормів. Інфраструктура кормового центру включає: складську логістику (зберігання кормової сировини і готової продукції (кормів), сховища кормів), транспортування кормової сировини і доставку кормів до споживачів, лабораторію оцінки якості кормів (моніторинг поживності та якості кормової сировини і готових кормів), дорадчу службу (освітні, консультаційні, технічні послуги з годівлі тварин, розробка систем годівлі, в тому числі розробка індивідуальних повноцінних змішаних раціонів, дослідження наявних пасовищ та створення культурних пасовищ). Відходи виробництва переробляються на біогазовій установці на біогаз і біогумус, що дозволяє отримати компенсацію ресурсів і здійснити відтворення ґрунтового покриву.

Нині перед тваринництвом стоїть проблема збалансування потреб тварин у годівлі із зростаючими глобальними продовольчими та екологічними

проблемами. Поживність і якість кормів повинна відповідати потребам кожного виду і групи сільськогосподарських тварин протягом їх життєвого циклу, забезпечуючи їх здоров'я і високу продуктивність. Забезпечити потреби у високопоживних та якісних кормах в сучасних умовах дозволить створення кормових центрів в межах об'єднаних територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Черевко І. Кормовиробництво і кормозабезпечення в умовах сучасних викликів – актуальні тренди та досвід Польщі. Аграрна економіка. 2022. Т. 15, № 1-2. С. 93-105. <https://doi.org/10.31734/agrarecon2022.01-02.093>.
2. Державна служба статистики в Україні: офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Рекомендації щодо підвищення рівня забезпеченості тваринництва кормами в агроформуваннях різних форм власності / За ред. І.С. Воронької [Воронька І.С., Кравчук О.О., Петриченко І.І., Спринчук Н.А., Корнійчук Г.В.]. Вінниця. ІКСГП НААН, 2021. 25 с.

Abstract. The theoretical principles of the creation of a feed center were studied. An assessment of the state of production of animal husbandry products was carried out. The production structure of the feed center for agricultural producers within the united territorial communities is proposed.

Keywords: feed, feed production, feed center, feeding, total mixed ration (TMR).

УДК 338.23

МІСЦЕВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Галунець Н. І., старший викладач
e-mail: galunetsni@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Досліджено сутність поняття «місцевий економічний розвиток», аспекти його реалізації. Розглянуто специфіку місцевого економічного розвитку в процесі його реалізації. Обґрунтовано важливість місцевого економічного розвитку для територіальних громад в післявоєнній відбудові.

Ключові слова: війна, відновлення, місцеві органи влади, територіальна громада, реалізація, стратегічне планування.

Військова агресія РФ проти України стала переломним моментом для розвитку територіальних громад. За такої ситуації органи місцевого самоврядування зіткнулися з новою реальністю функціонування територіальних громад та з новими викликами. Післявоєнна відбудова потребуватиме від органів місцевого самоврядування повсякденної роботи щодо вирішення проблем життєзабезпечення громади та мобілізації зусиль громади на активізацію місцевого економічного розвитку.